ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ କୀଟନାଶକ ଜାଲର ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଧାରକଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ପରିବେଶ ସମ୍ପାଦନା(GEF) ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ସଂଗଠନ(UNIDO) ଏବଂ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ପରିବେଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ(UNEP) ଅଣ-ସ୍ଥାୟୀ ଜୈବିକ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ (ଅଣ- POPs) ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ DDT ବଦଳରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସହ ମିଳିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି| ଏଥିରେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ କୀଟନାଶକ ଜାଲ (LLIN) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ: ଯାହାକି କୀଟନାଶକ ଥିବା ମଶାଦାନୀ ଫାଇବର ମଧ୍ୟରେ ବାନ୍ଧିହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ମିଶିଥାଏ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପରିବାର ଓ କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ(MoHFW), ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଭେକ୍ଟର ବହନ କରୁଥିବା ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ କେନ୍ଦ୍ର; (NCVBDC) ମ୍ୟାଲେରିଆ ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଭେକ୍ଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଭାବରେ LLIN ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସୁପାରିସ କରିଛି । ଏହି ଜାଲଗୁଡିକ ସୁରକ୍ଷିତ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ, ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଏବଂDDTର ସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ଅଟେ । ଭାରତର ଭେକ୍ଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ DDT ର ଉତ୍ପାଦନକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତର ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ DDTବିକଳ୍ପ, ବିଶେଷକରି LLINର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଚାହିଦାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନୂତନ LLIN ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ଆମଦାନୀକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ରହିଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବଜାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ଥିବାରୁ ଭାରତ LLIN ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରିବ।

ଉତ୍ପାଦକ, ରପ୍ତାନିକାରୀ ଏବଂ ଆମଦାନୀକାରୀମାନେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଆବଶ୍ୟକ ନିୟାମକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଜାଣିବା ଏବଂ ପାଳନ କରିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ |

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟାମକ ଆବଶ୍ୟକତା

- କୀଟନାଶକ ଅଧି ନି ୟମ, 1968, କୀଟନାଶକ ନି ୟମ, 1971
- ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ନିୟମ, 2016
- ଭାରତୀୟ ଚୁକ୍ତି ନି ୟମ, 1872

DO NOT PRINT

LLIN ର ଉତ୍ପାଦକ, ଆମଦାନୀକାରୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

- ସ୍ୱଦେଶୀ ବ୍ୟବହାର ତଥା ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ ୟୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ନିୟାମକ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସ୍ୱଦେଶୀ ବ୍ୟବହାର ତଥା ରପ୍ତାନି ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ପାଦନ ୟୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ନିୟାମକ ପ୍ରକ୍ରିୟା[1]

DO NOT PRINT

- ସମସ୍ତ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦକ ତଥା ଆମଦାନୀକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା LLINର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପଞ୍ଜୀକରଣ

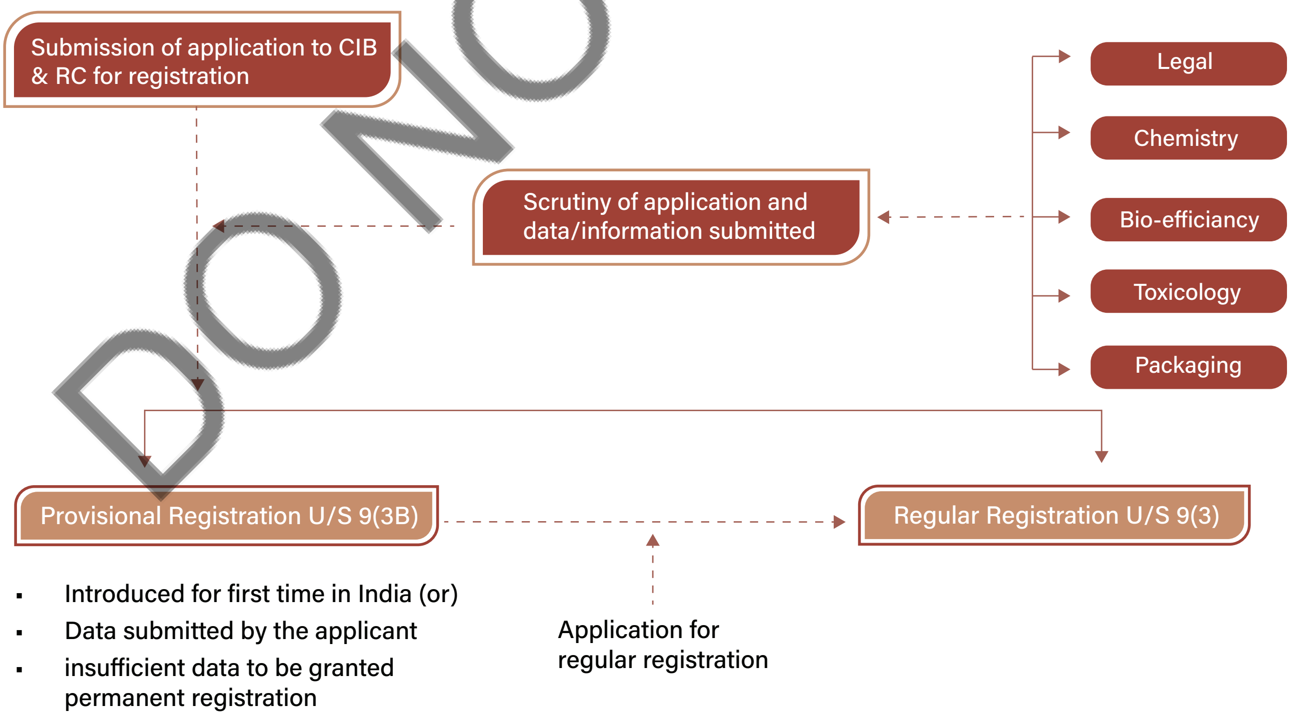

LLINର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା

1 https://dipp.gov.in/sites/default/files/approval_clearances_required_for_new_projects.pdf

- ଯେଉଁଠାରେ ଉତ୍ପାଦନ ୟୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପିତ ହେବ, ସେଠାକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ
- ନିୟମ ପାଳନ କରିବା
  - କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୀଟନାଶକ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ କମିଟି(CIB & RC) ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପାଳନ କରିବା(ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ବୈଷୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା, ଲେବଲିଂ ଏବଂ ପ୍ୟାକେଜିଂ, କଞ୍ଚାମାଲର ଗୁଣବତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି) |
  - ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ନିୟାମକ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂରଣ କରିବା (LLIN ପଞ୍ଜିକରଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଏକାଥରକେ ଆବେଦନ) |
  - ରପ୍ତାନି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁପାଳନ।
- ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ନିଲାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ରପ୍ତାନିକାରୀମାନଙ୍କୁ WHO ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପଡିପାରେ (ନିମ୍ନରେ ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇଛି)

Guidelines for quality control of pesticides. International code of conduct on the distribution and use of pesticides[2]

Vector control product prequalification page[3,4]

LLIN ର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଧାରକଙ୍କ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ବିକ୍ରୟ, ରପ୍ତାନି କିମ୍ବା ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ LLIN, CIIB & RC ରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ |ଥରେ ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ଆମଦାନୀକାରୀଙ୍କୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯିବା ପରେ ସେମାନେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଧାରକ ହୁଅନ୍ତି |

- ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ LLIN ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ (NCVBDC ଅଧୀନରେ ଜାତୀୟ ଭେକ୍ଟର ବୋର୍ନ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, NVBDCP)
  - ସମ୍ପ୍ରତି, LLIN ଗୁଡିକ କେବଳ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ |
  - ଜାତୀୟ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେମାନଙ୍କର LLIN ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଧାରକମାନେ NCVBDC ନିକଟକୁ ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି |

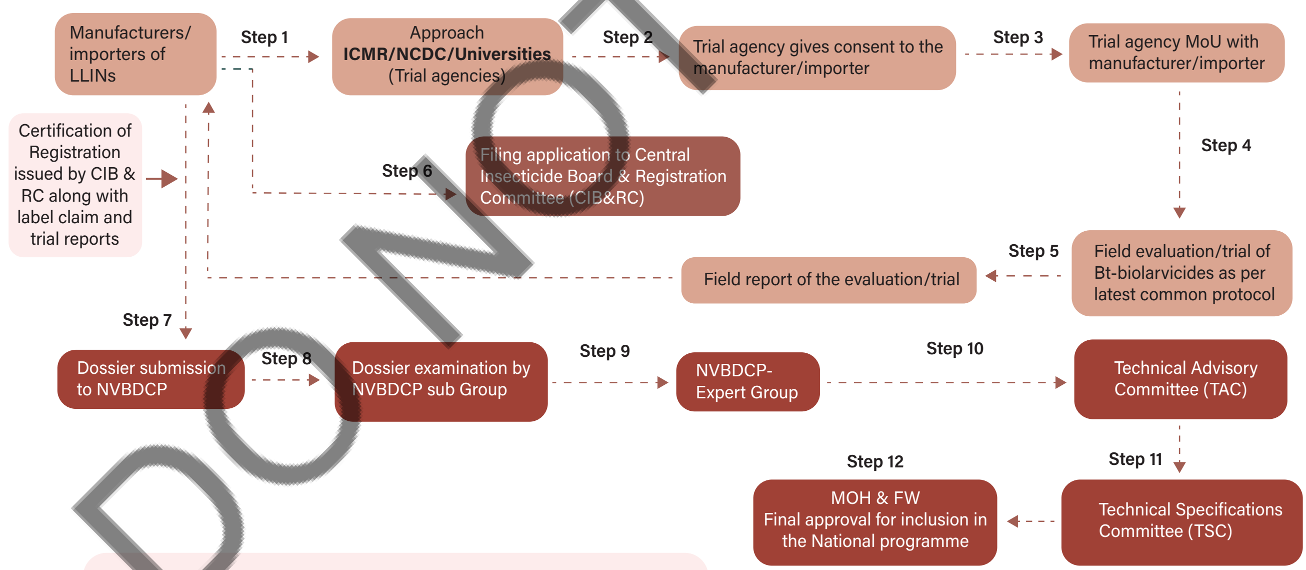

NVBDCP: National Vector Borne Disease Control Programme
NCDC: National Centre for Disease Control
ICMR: Indian Council for Medical Research
MOH & FW: Ministry of Health and Family Welfare
LLIN: Long-lasting insecticidal nets

NCVBDC ଅଧୀନରେ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (NVBDCP) ରେ LLIN ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ

DO NOT PRINT

2 https://www.who.int/publications/i/item/who-htm-ntd-whopes-2011.4

3 https://extranet.who.int/pqweb/vector-control-products

4 https://extranet.who.int/pqweb/vector-control-products/prequalified-product-list

Revised Common Protocol for Uniform Evaluation of Public Health Pesticides including Bio-larvicides for use in Vector Control[5]

Standard Operating Procedure for Introduction of Public Health Pesticides Including Biolarvicides in the National Vector Borne Disease Control Programme[6]

- ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ LLIN ର ବ୍ୟବସାୟିକରଣ
    - ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମେଡିକାଲ ସର୍ଭିସେସ୍ ସୋସାଇଟି (CMSS) ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ LLIN କ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା |
    - ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବିଭାଗ, ପୋଲିସ ବିଭାଗ ଏବଂ ଗୃହ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ କ୍ରୟ କରାଯାଇଛି |
    - ସଂପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ବିଡିଂ ସର୍ତ୍ତଗୁଡିକ ପାଳନ କରିବା |

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ୱେବ୍ ଲିଙ୍କ୍

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୀଟନାଶକ ବୋର୍ଡ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ କମିଟି(CIB & RC)	ppqs.gov.in/divisions/central-insecticides-board-registration-committee
ବ୍ୟୁରୋ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ (BIS)	www.bis.gov.in/
ଜାତୀୟ ଭେକ୍ଟର ବାହିତ ରୋଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ର (NCVBDC)	ncvbdc.mohfw.gov.in/
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ସମାଜ (CMSS)	www.cmss.gov.in/

DO NOT PRINT

5 https://ncvbdc.mohfw.gov.in/Doc/Revised-Common-Protocol-2014.pdf

6 https://ncvbdc.mohfw.gov.in/Doc/Final%20Interim%20Standard%20Operating%20Procedure%20(SOP)%20%20for%20introduction%20of%20public%20health%20pesticides%20including%20biolarvicides%20in%20the%20NVBDCP.pdf